

ΑΓΧΩΔΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΥΠΟ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗ

Κωνσταντίνα Τρίγκα, Ηλίας Κυρίσης, Περικλής Δουζδαμπάνης
Κυανούς Σταυρός Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Πάτρα

Εισαγωγή

Σκοπός ήταν να μελετηθεί ο επιπολασμός της αγχώδους διαταραχής και της καταθλιπτικής συνδρομής σε ασθενείς υπό αιμοκάθαρση, με την εφαρμογή του Generalised Anxiety Disorder (GAD-7) ερωτηματολογίου και του Geriatric Depression Scale Score (GDS) αντίστοιχα. Επίσης σκοπός μας ήταν να γίνουν συσχετίσεις των παραπάνω, με διάφορες κλινικο-εργαστηριακές μεταβλητές.

Μέθοδοι

Εφαρμόσαμε τα GAD-7 και GDS ερωτηματολόγια, τα οποία αφορούν στην αγχώδη διαταραχή και στην κατάθλιψη και τα οποία συμπληρώθηκαν από 84 ηλικιωμένους ασθενείς υπό αιμοκάθαρση.

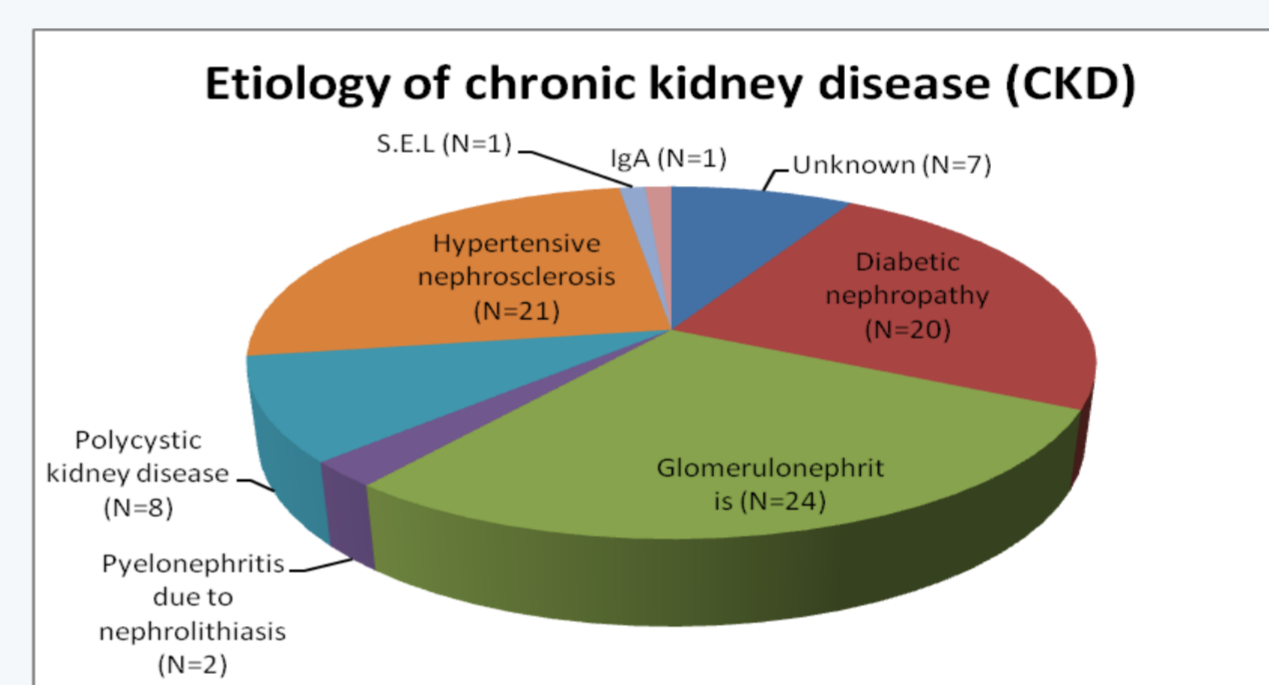
Το *Generalised Anxiety Disorder* ερωτηματολόγιο (**GAD-7**) είναι ένα επικυρωμένο εργαλείο για τον εντοπισμό δυνητικών ασθενών που πάσχουν υπερβολικά συμπτώματα άγχους, ανησυχία, συναίσθημα εκνευρισμού, ευερεθιστότητα, δυσκολία συγκέντρωσης, διαταραχές ύπνου και κόπωση. Το cut off για την διάγνωση της αγχώδους διαταραχής είναι GAD - 7>9.

Το **GDS** είναι ένα σύντομο ερωτηματολόγιο 15-σημείων στο οποίο οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν ναι ή όχι σε σχέση με το πώς αισθάνθηκαν κατά την τελευταία εβδομάδα. Από τα 15 σημεία, τα 10 αναδεικνύουν κατάθλιψη, όταν απαντηθούν θετικά, ενώ τα υπόλοιπα αναφέρονται στην κατάθλιψη, όταν απαντηθούν αρνητικά. Η συνολική βαθμολογία 0-4 θεωρείται φυσιολογική, 5-8 αναδεικνύει ήπια κατάθλιψη, 9-11 μέτρια κατάθλιψη, ενώ βαθμολογία 12-15 αναδεικνύει σοβαρής μορφής κατάθλιψη. Αναφέρεται 92% ευαισθησία και 89% ειδικότητα, όταν αξιολογείται βάση των διαγνωστικών κριτηρίων. Το cut off για την διάγνωση της κατάθλιψης για το Geriatric Depression Scale Score (GDS) είναι >5.

Συλλέχθηκαν πληροφορίες που αφορούν κλινικές παραμέτρους όπως: τα υποκείμενα νεφρικά νοσήματα, η διάρκεια παραμονής στην αιμοκάθαρση, η αγγειακή προσπέλαση, οι βάρδιες, το είδος αιμοκάθαρσης, η αύξηση του βάρους μεταξύ των συνεδριών, οι ημέρες νοσηλείας, ο αριθμός των προσλαμβανομένων φαρμάκων, η συν-νοσηρότητα (δείκτης Charlson-CCI, στεφανιαία νόσος, σακχαρώδης διαβήτης, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια) και η ενεργότητα στη λίστα μεταμόσχευσης. Παράλληλα, συσχετίστηκαν εργαστηριακές παράμετροι όπως η νεφρική οστεοδυστροφία, (παραθορμόνη, γινόμενο ασβεστίου- φωσφόρου) και η αναιμία.

Πίνακας 1: Χαρακτηριστικά ασθενών

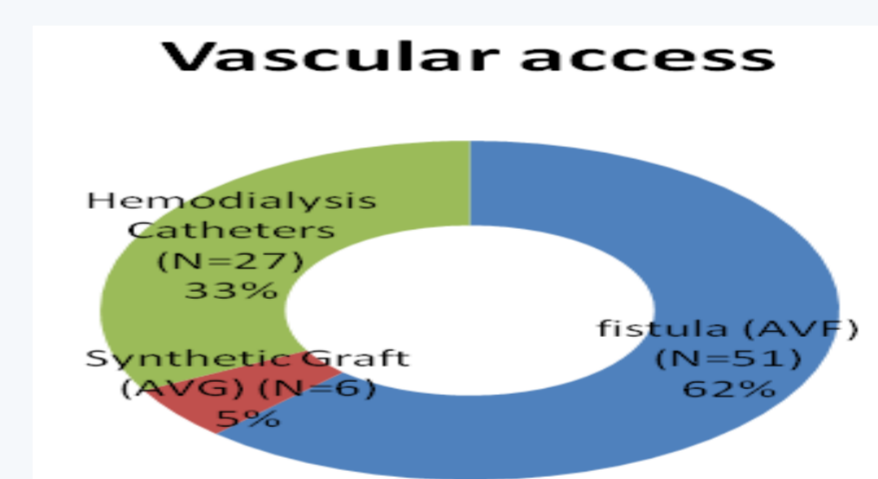
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
	57	27	84
Ηλικία	69.14±12.3	71.15±12.09	69.79±12.2
Διαβητικοί	13(15.47%)	11 (13.09%)	24(28.57%)

Εικ. 1: Αιτιολογία νεφρικής ανεπάρκειας

Πίνακας 2: Είδος και διάρκεια αιμοκάθαρσης (ΑΚ)

Είδος ΑΚ	Ασθενείς	Διάρκεια σε μήνες
HD	44 (52.38%)	38.03±39.85(-)
HDF	17 (20.23%)	54.06±28.11(-)
On-line HDF	23 (27.38%)	45.57±34.19(-)

Εικ. 2: Είδος αγγειακής προσπέλασης

Αποτελέσματα

Αγχώδης διαταραχή διαγνώσθηκε στο 33.75% των ασθενών που χρησιμοποίησαν το GAD-7 ερωτηματολόγιο.

Η στατιστική ανάλυση για την σύγκριση του ερωτηματολογίου με τις κλινικο-εργαστηριακές παραμέτρους, έγινε με τους ειδικούς δείκτες Spearman και Pearson. Δεν αναδείχθηκε καμία στατιστικά σημαντική συσχέτιση με τις κλινικο-εργαστηριακές μεταβλητές που μελετήθηκαν.

Κατάθλιψη διαγνώσθηκε στο 54.21% των ηλικιωμένων ασθενών με τη χρήση του GDS. Στην ομάδα των ασθενών που θετικοποίησαν την GDS κλίμακα κατάθλιψης υπήρξε θετική συσχέτιση με τον απόλυτο αριθμό προσλαμβανομένων φαρμάκων (Spearman = 0,2555 Δείκτης, p <0,021).

Στατιστικές μεταβλητές χωρίς σημασία με την κατάθλιψη ή το άγχος αφορούσαν σε παραμέτρους μεταβολισμού των οστών, στην αναιμία, το φύλο, την ηλικία, την υποκείμενη νεφρική νόσο, την αγγειακή προσπέλαση, το είδος και τις βάρδιες αιμοκάθαρσης, την ενεργότητα στην λίστα για μεταμόσχευση νεφρού, τις ημέρες νοσηλείας, την συν-νοσηρότητα (CCI, υπέρταση, καρδιακή ανεπάρκεια, στεφανιαία νόσο), το σακχαρώδη διαβήτη, την χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, την χορήγηση των ψυχιατρικών φαρμάκων, αλλά δεν διαπιστώσαμε καμία συσχέτιση με τις προαναφερθείσες παραμέτρους.

Συμπεράσματα

Η μελέτη αυτή επιβεβαιώνει ένα μεγάλο ποσοστό καταθλιπτικής συνδρομής μεταξύ των ασθενών σε αιμοκάθαρση. Το GAD-7 ερωτηματολόγιο αποτελεί εύχρηστο εργαλείο για τη διάγνωση της αγχώδους διαταραχής σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση, ενώ το GDS ερωτηματολόγιο αποτελεί εργαλείο για τη διάγνωση της κατάθλιψης σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση.

Στη μελέτη μας, η ποσότητα των προσλαμβανομένων φαρμάκων, αποτελεί προδιαθεσικό παράγοντα για την εκδήλωση κατάθλιψης σε ηλικιωμένους ασθενείς σε αιμοκάθαρση σύμφωνα με το GDS ερωτηματολόγιο.

Επιπρόσθετα, δεν αναδείχθηκαν στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις του GAD-7 με τις κλινικο-εργαστηριακές μεταβλητές που μελετήθηκαν. Αυτά τα ευρήματα υποδηλώνουν όμως, μια υποκειμενική περιορισμένη ευεξία στους αιμοκαθαιρόμενους ασθενείς που πρέπει να ληφθεί υπ όψη, με σκοπό να υπογραμμιστούν αυτές οι ιδιαιτερότητες των ασθενών μας, ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη διάγνωση και η κατάλληλη θεραπευτική στρατηγική.

Βιβλιογραφία

- Hoffmann DL, Dukas EM, Wittchen HU. Depress Anxiety. 2008;25:72-90
- FEROZE u. ET AL. Ren Nutr. 2012;22:207-210